OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

ŚWIĘTOKRZYSKIE Nr 2351

1. Obiekt
SPICHRZ

2. Czas powstania
XV (?), XVII/XVIII

3. Miejscowość
S A N D O M I E R Z

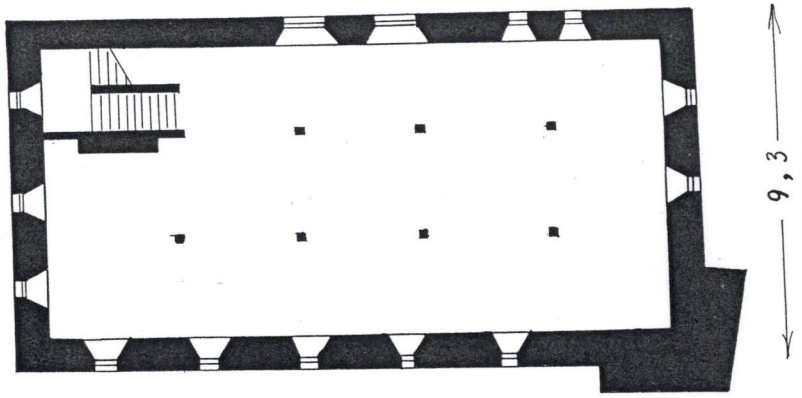
11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

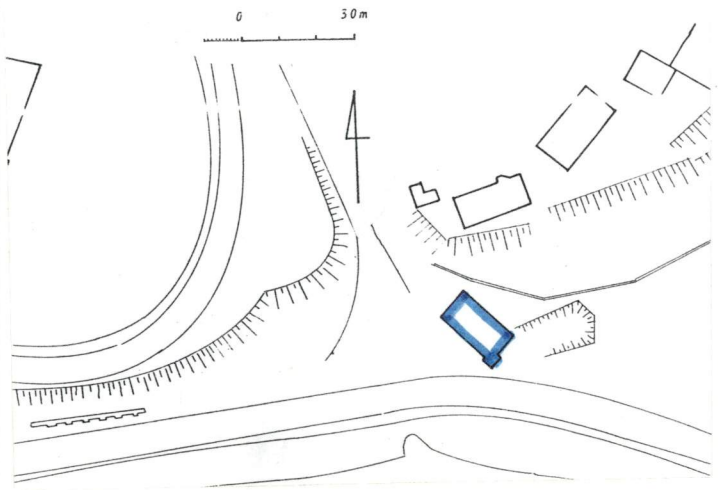

0 10m

skala 1:200

skala 1 : 2000

4. Adres
Sandomierz
ul. Rybitwy 5

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo tarnobrzeskie
gmina /pow./ Sandomierz

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo kieleckie
powiat Sandomierz

8. Właściciel i jego adres
Urząd Miasta w Sandomierzu,
ulm Mickiewicza 34,
27-600 Sandomierz

9. Użytkownik i jego adres
nieużytkowany

10. Rejestr zabytków
Nr 84/A/57 data 1.03.1967
848 30.04.1959

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

1 poł. XVI - powstanie spichrza (?)
1698 - ukończona restauracja spichrza po zniszczeniach wojen szwedzkich w 1656 roku
1769 - August Woczyński sprzedaje spichrz Stanisławowi Jachowskiemu
1772 - Stanisław Jachowski sprzedaje spichrz kapituke sandomierskiej
po 1813 - odbudowa drewnianego ganku i schodów od strony północnej
1908 - ponowna przebudowa spichrza ze zmianą układu wnętrz, likwidacją ganków i budową wewnętrznej klatki schodowej.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje).

Sytuacja: znajduje się na przedmieściu zwanym Rybitwy, poniżej dawnego obwodu murów obronnych. Od południa przebiega droga biegnąca usypanym, szerokim wałem ochronnym, oddzielającym spichrz od koryta odnogi Wisły, zw. Wisełką. Od wschodu i zachodu tereny zajmowane obecnie przez parkingi samochodowe.

Materiał, konstrukcja, technika: budowla wolnostojąca, murowana z kamienia łamanego i cegły na zaprawie wapiennej, przemurówki ostatnich prac konserwatorskich także na zaprawie wapienno-cementowej. W narożniku południowo-wschodnim masywna szkarpa. Dach o konstrukcji stolcowo-płatwiowej, nowy, kryty dachówką, oparty na murowanych, trójkątnych szczytach krótszych elewacji. Wewnątrz stropy płaskie wylewane, betonowe, wsparte na ośmiu betonowych podporach. Nowa klatka schodowa, dwubiegowa z podestem, o ceglanych ścianach i wylewanych, betonowych, monolitycznych biegach.

Rzut: w planie zbliżony do wydłużonego prostokąta o dłuższej osi na linii wschód-zachód. W narożniku południowo-wschodnim masywna szkarpa. Brak podziałów wewnętrznych. W części północno-zachodniej wbudowana klatka schodowa, obsługująca kondygnacje, których poziomy użytkowe (stropy) wsparte są na ośmiu podporach.

Bryła: budynek trzykondygnacyjny o zwartej bryle, przekryty dwuspadowym dachem krytym dachówką. Nad krótszymi elewacjami trójkątne szczyty. W elewacjach dłuższych rzędy niewielkich, doświetlających otworów okiennych, umieszczonych nieregularnie. Podobne okienka w ścianach szczytowych; tu także niewielkie okienka okrągłe.

Elewacje: w elewacji południowej dominuje płaszczyzna ścian, dzielona trzema rzędami małych okien. Całość obiega gzyms podokapowy. Pozostałe elewacje przeprute nieregularnie większymi oknami, szczyty opięte wąskim gzymsem. W elewacji południowej wejście do piwnic. W elewacji północnej, sześcioosiowej główny otwór wejściowy.

Wnętrze: część piwniczna podzielona ceglanymi ściankami na cztery komunikujące się ze sobą pomieszczenia. Kondygnacje naziemne jednoprzestrzenne, z wbudowaną w narożniku północno-zachodnim klatką schodową obsługującą piwnice, trzy kondygnacje wnętrza oraz poddasze. W każdej z kondygnacji naziemnych po osiem podpór dźwigających betonowe, płaskie stropy.

Wyposażenie: brak.

Instalacje: brak stałych instalacji.

14. Kubatura

4 500 m^3

15. Powierzchnia użytkowa

490 m^2

16. Przeznaczenie pierwotne

magazynowe

17. Użytkowanie obecne

nieużytkowany, w trakcie remontu

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Inwentaryzacja, PP PKZ Warszawa, II 1958
Dokumentacja historyczno-architektoniczna, opr. Z. Beiersdorf, PP PKZ Kraków, 1970.
Inwentaryzacja architektoniczna, PP PKZ Kielce, 1970
Ekspertyza konstrukcyjna, PP PKZ Kielce, III 1971
Opracowanie wyników badań architektonicznych, opr. A. Swaryczewski, A.B. Krupiński, PP PKZ Kraków, V-VI 1971.
Od 1989 roku prace budowlano-konserwatorskie.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

dobry, po pracach remontowo-zabezpieczających

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

ukończenie prac budowlano-konserwatorskich w pełnym zakresie, m.in. z rekonstrukcją ganku od strony północnej.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Szacunki Szczegółowe Zabudowań Sandomierza z 1846 r., Archiwum Państwowe w Sandomierzu, sygn. 266, Wydział i Sekcja Skarbowa. Materiały 44.

22. Bibliografia

ks. Melchior Buliński: Monografija maista Sandomierza, Warszawa 1879.
pr. zbiorowa: Sandomierz, Warszawa 1956.
Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. III: woj. kieleckie, z. 7: pow. sandomierski, s. 101.
pr. zbiorowa: Dzieje Sandomierza, I, II, III, Warszawa 1993.

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

widok w dziele G. Brauna i F. Hogenberga "Civitates orbis terrarum", VI, Coloniae 1617.
rysunek E. Andriolli ego z lat. 70-tych XIX w.
zdjęcie Kasiewicza z 1879 roku.

30683 ÷ 30689

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst ..... Jerzy Zub, XII 1993 (imię, nazwisko, data, podpis)

plany, rysunki ..... Jerzy Zub, XII 1993 (imię, nazwisko, data, podpis)

zdjęcia fotogr. ..... Grzegorz Komada, XII 1993 (imię, nazwisko, data, podpis)

miejsce przechowywania negatywów ..... PSOZ o/Tarnobrzeg

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Karta ewidencyjna: z X. 1969 , wyp. J. Sułek
Wkładki: szt. 1.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Sandomierz	Spichrz	11, c.d. fotografie.

napis w tynku z datą
1696 w szczycie południowym

widok od strony zachodniej

wejście do piwnic
w elewacji południowej

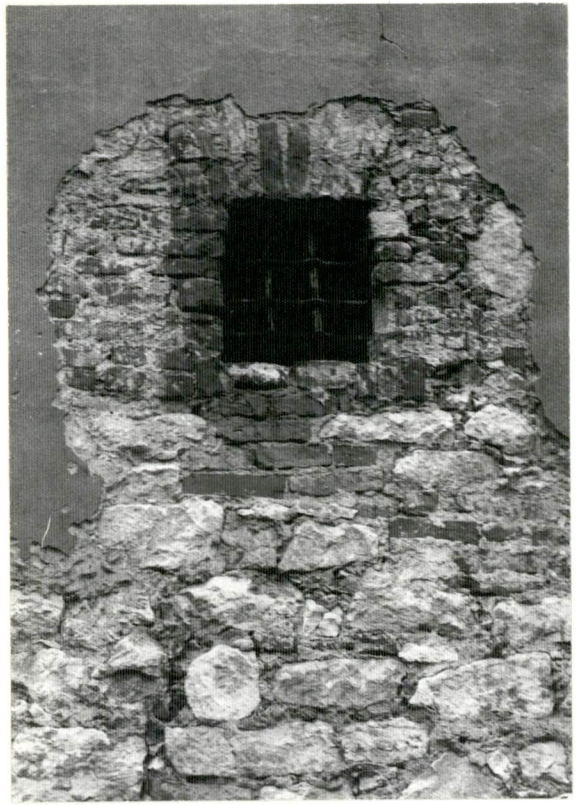

fragment
wnętrza
przyziemia

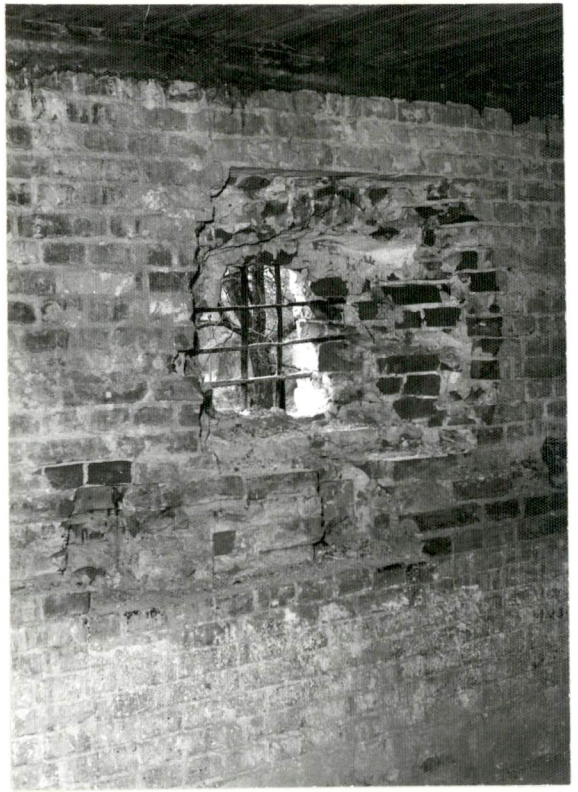
Wkładkę założył: Jerzy Zub, XII 1993
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ o/W Tarnobrz

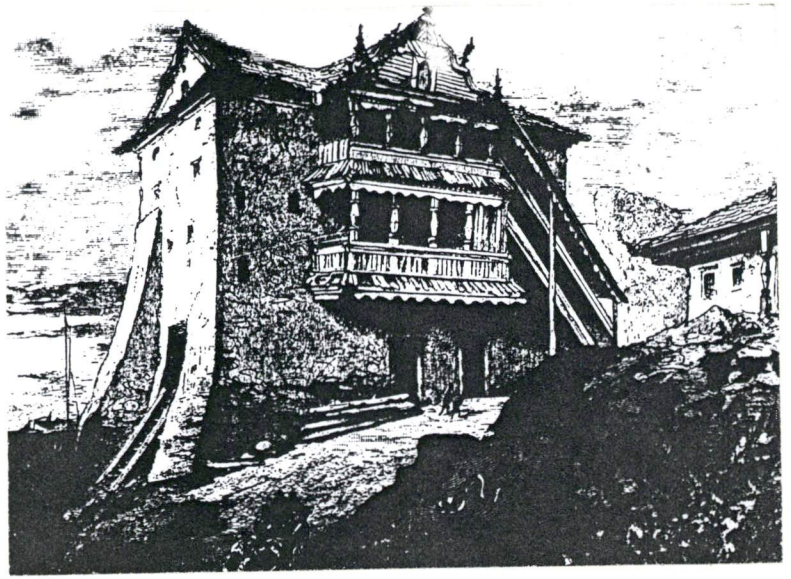
Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

okienko w elewacji pd.

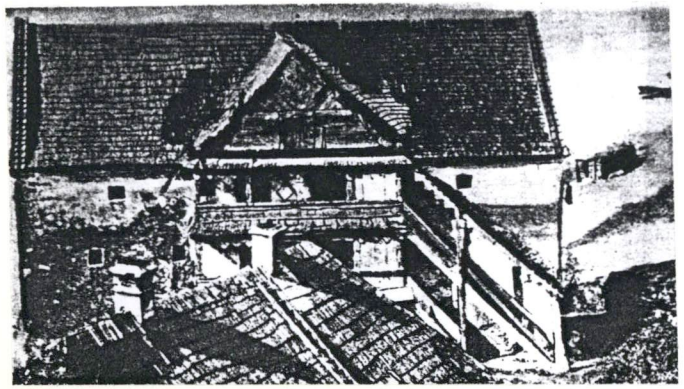

okienko w elewacji południowej od wnętrza

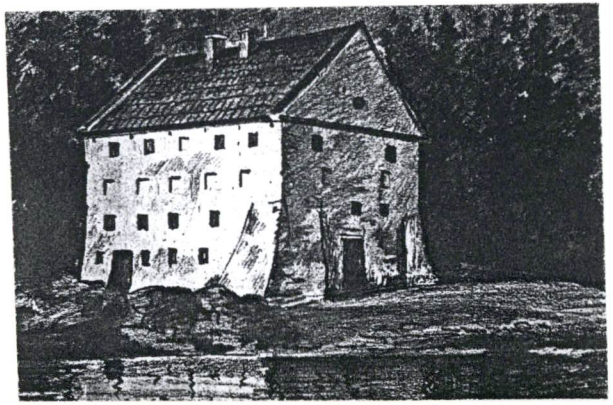

widok wg rysunku E. Andriolli´ego z lat 70-tych XIX wieku

widok wg fotografii Kasiewicza z 1879 r.

widok wg fotografii ks. J. Rokosznego z ok. 1900 r.

widok z ok. 1908 roku wg: B. Polankiwicza, J. Pietraszewskiego "Widoki Sandomierza"

